

T.C.
ANKARA
BİLİRKİLER KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R

Konu : ..... bilirki ilerinin ..... hakkındaki ikayeti

Toplantı no : 2020/11

Karar No : 2020/102

Mahkemesi sıfatı ile Divri il Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2017/159 esasında görülen ilçe alacağına yönelik dava dosyasında talimat yolu ile Kayseri 3. Mahkemesince yapılan görevlendirme üzerine ..... tarafından 11/12/2019 tarihli dilekçe ile özetle; bilirki ilinin 1 yılı aşkın gecikmeye neden olduğu, tanık ifadelerini dikkate almayarak tarafına mahkum edici, davalılar lehine rapor düzenlediği, davalı taraf avukatı gibi rapor tutulduğu, mahkemenin sonucunu etkileyecek mahsus aleyhine olumsuz yorumlar yaptığı öne sürülerek rapor ve bilirki il hakkında gereğinin yapılması talep edilmiş, ikayet edilen bilirki ilinin Kurulumuz listesinde kayıtlı bilirki il olduğu anlaşılmıştır.

Rapora esas teşkil eden mahkeme dosyasının tetkikinde, dosyanın 26.06.2018 tarihli bilirki il yemin ve teslim tutanağı ile bilirki ilie ıslak imzası karılığında teslim edildiği, raporunu hazırlaması için kendisine 70 gün süre verildiği, ancak raporun kendisine verilen süre 5 ay kadar aşarak 08.02.2019 tarihinde sunulduğu, dosyanın ek rapor için bilirki ilie 10.04.2019 tarihinde ıslak imzası ile teslim edildiği, ek rapor için dosyanın bilirki ilie tesliminde kendisine verilen sürenin teslim tutanağında belirtilmemiş olduğu ek raporun 17.09.2019 da sunulduğu görülmüştür.

Bilirki ilerinin, 03.01.2020 tarihinde kayda giren savunmasında özetle; il yonun unun olduğu, 2019 yılıubat ayından itibaren bu yüzden yeni dosya teslim almadığını, ikayete konu dosyanın Nöbetçi Kayseri Mahkemesi aracılığıyla belirtilen tarihten sonraki bir tarihte ve başka bir dosyanın teslimi sırasında bilirki iler için ayrılması dolaptan alınarak kendisine teslim edildiğini, raporun makul süre içinde hazırlandığını, önemli sorunlarının bulunduğunu, ikayetin haksız gerekçelere dayandığını, mahkemenin tarafına verdiği görev do rultusunda tespit ve hesaplamalar yaptığını, dosya kapsamına göre rapor düzenlediğini, 15 yıllık bilirki ilik görev süresince on bine yakın dosyada bilirki ilik yaptığını, hakkında ilk defa ikayette bulunulduğu ve ikayet konularının asılsız olduğu, ihmali ve kasti bir davranışının bulunmadığını savunmuştur.

LG L MEVZUAT HÜKÜMLERİ :

24.11.2016 tarih ve 29898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6754 sayılı Kanunun TEMEL LKELER düzenleyen 3. Maddesinin 1. Fıkrasında "**Bilirki iler, görevini dürüstlük kuralları çerçevesinde bağımsız, tarafsız ve objektif olarak yerine getirir.**" hükmünün bulunduğu, bu temel ilkeye göre bilirki iler listesinde kayıtlı olsun ya da olmasın tüm bilirki iler kendilerine verilen görevleri maddede belirtilen kriterler çerçevesinde yerine getirmekle yükümlü oldukları görülmektedir.

Bilirki ilik Yönetmeliğinin etik ilkeler arasında yer alan 7. Maddesinin 1. Fıkrasında "**Bilirki iler, adalete hizmet etme bilinciyle, görevini etkin, zamanında ve verimli biçimde yerine getirmeyi, sunduğu hizmet kalitesini yükseltmeyi hedefler.**" hükmünün bulunduğu, bu etik ilkeye göre listeye kayıtlı olsun ya da olmasın tüm bilirki iler görevlerini "**zamanında**" yapmaları gerektiği görülmektedir.

6754 sayılı Bilirki ilik Kanununun 13. Maddesi "**Bilirki iler sicilinden ve listesinden çıkarılma**" başlıklı olup u ekildedir:

"Madde 13- (1) Bilirki iler, aşağıdaki şartlardan birinin gerçekleşmesi hâlinde sicilinden ve listeden çıkarılır:

a) Bilirki iler kabul şartlarının kaybedilmesi veya sicile kabul tarihinde gerekli şartların bulunmadığının sonradan tespit edilmesi.

b) Kanuni bir sebep olmaksızın bilirki ilik yapmaktan kaçınılması veya raporun belirlenen süre içinde mazeretsiz olarak verilmemesi.

c) Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı lar da bulunulması.

ç) 3 üncü maddede belirtilen temel ilkelere aykırı olarak bilirki ilik faaliyetinde bulunulması.

d) Bölge kurulu tarafından yapılacak performans de erlendirmeleri sonucunda yeterli bulunulmaması.

e) Bilirki ilik süresinin dolmasına ra men süresi içerisinde yenileme talebinde bulunulmaması.

f) Bilirki inin sicilden çıkarılmayı talep etmesi.

(2) Birinci fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen hâllerde ihlalin niteli ine göre sicilden ve listeden çıkarma yaptırımı yerine uyarma veya bir yıla kadar geçici süreyle listeden çıkarma yaptırımı uygulanabilir."

Bu madde hükmüne göre "**Kanuni bir sebep olmaksızın bilirki ilik yapmaktan kaçınılması veya raporun belirlenen süre içinde mazeretsiz olarak verilmemesi**" durumunda, ilgili bilirki i sicilden ve bilirki ilik listesinden çıkarılabilmektedir. **Görüldü ü gibi bu maddedeki temel ceza "ÇIKARMA" cezası olup**, bu yönü ile di er kanunlardaki alt cezadan üst cezaya yönelik bir sistem olu turulmamı tır. 13. Maddedeki kuralların ihlali halinde ilk a amada ÇIKARMA cezası verilebilecektir. Ancak, aynı maddenin 2. Fıkrasına göre Kurul, ihlalin niteli ine göre di er alt yaptırımlara da karar verebilecektir.

YUKARIDA YAPILAN AÇIKLAMALAR, B L R K İ N N SAVUNMASI VE MEVZUAT HÜKÜMLER B RL KTE DE ERLEND R LD İNDE,

Yukarıda izah edildi i üzere bilirki inin kök raporun hazırlanmasında 5 aya yakın bir süre gecikme gösterdi i, ek raporun hazırlanmasında ise her ne kadar teslim tutana nda süre belirtilmemi ise de raporun hazırlandı ı süre dikkate alındı nda makul sürenin a ılımı oldu u, bilirki inin bu süreçte mahkemesine her hangi bir mazeret bildirmedi i veya ek süre talebinde bulunmadı ı ve bu ekilde bilirki inin 6754 sayılı kanun 13/1-b maddesinde yazılı "**Kanuni bir sebep olmaksızın bilirki ilik yapmaktan kaçınılması veya raporun belirlenen süre içinde mazeretsiz olarak verilmemesi**" kuralını ihlal etti inin sabit oldu u, bilirki inin ihlal etti i kuralın niteli i ve sonucu ile dosya kapsamı dikkate alındı nda "bilirki ilikten çıkarma" yaptırımının bu a amada a ır bir yaptırım olaca ı, aynı Kanununun 13/2 maddesi uyarınca bu yaptırım yerine dosya kapsamı, rapor hazırlanmasında gecikilen süreler ve bilirki i savunması dikkate alınarak 6754 sayılı Kanununun 13/2 maddesi uyarınca **3 (ÜÇ) ay süre ile geçici olarak bilirki ilik listesinden çıkarılması** yaptırımının yeterli olaca ı,

.....tarafından yapılan di er ikayetler konusunda yapılan de erlendirmede ise, hazırlanan bilirki i raporunda yukarıda belirtilen kural ihlali hariç 6754 sayılı Bilirki ilik Kanununun 3. maddesindeki temel ilkelere aykırı görü ve dü üncelerin bulunmadı ı, ikayet dilekçesinde belirtilen di er hususların de erlendirilmesinin ve takdirinin görevlendirmeyi veya yargılamayı yapan merciye veyahut kararın ST NAF-TEMY Z edilmesi halinde ilgili stınaf veya temyiz mahkemesine ait oldu u, uyu mazlık konusu olayda ikayetçinin di er iddialarının bilirki inin hazırladı ı raporun özel ve teknik bilgi bakımında içeri ine ili kin oldu u ve yargılama sürecinin kapsamında kaldı ı, Mahkemenin/Hakimin bilirki i raporu ile ba lı da olmadı ı, bu iddiaların Bilirki ilik Bölge Kurulu'nun 6754 sayılı Kanununun 8'inci ve 14'üncü maddesinde tanımlanan denetim görevinin dı nda oldu u ve di er ikayetlerin bilirki i raporundaki özel ve teknik bilgilere yönelik oldu u kanaatine varıldı ından 6754 sayılı Bilirki ilik Kanununun 14/3-4 maddesi uyarınca di er ikayetlere yönelik talebin REDD NE karar verilmesi gerekti i,

Kanaatine varılarak a a ıdaki ekilde karar verilmi tir.

KARAR: Gerekçesi yukarıda açıklandı ı üzere;

1-Bilirki i. ....T.C Kimlik numaralı ..... 6754 sayılı Bilirki ilik Kanununun 13/1-b, 2 maddeleri uyarınca 3 (ÜÇ) ay süre ile geçici olarak bilirki ilik listesinden ÇIKARILMASINA,

2-)Di er ikayetlerin 6754 sayılı kanunun 14/3-4 maddesi kapsamında bulunması nedeniyle aynı madde kapsamında **di er taleplerin reddine**,

3-)Kararın **ikayetçiye** ve **ilgili bilirki iye** tebli ine,

4-)Bilirki ilik Yönetmeli i'nin 62. maddesine göre kararın **bilgileri bakımından**, bilirki inin görev yaptığı kamu kurum ve kurulu larına, kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu larına ve görevlendirmeyi yapan mercilere gönderilmesine,

5-)6754 sayılı Kanununun 15/1 maddesi uyarınca kararın tebli tarihinden itibaren 30 gün içinde Ba kanlı mıza verilecek dilekçe veya bir ba ka Bölge kurulu veya Adli Yargı Adalet Komisyonu Ba kanlı ı veyahut Cumhuriyet Ba savcılı ı aracılı ıyla dilekçe gönderilmek suretiyle Bilirki ilik Bölge Kurulumuza itirazda bulunulabilece ine,

Oy birli i ile karar verildi 12/03/2020

Ba kan

Üye

Üye

Üye

Üye

Zabıt Katibi